

EFTIR: JUSTINUS LEIVSSON EIDESGAARD MYNDIR: KALMAR LINDENSKOV

Kjartan Hoydal:

Fyrsta royndin í heiminum

– Tað hevur ongantíð verið roynt fyrr at stilla veiðutrýstið so neyvt við fiskidøgum, segði hann

Kjartan Hoydal, formaður í skipanarnevndini hevði til uppgávu undir hoyringini í Norðurlandahúsinum mikukvöldið at greiða frá hvussu nýggja skipanin virkar. Kjartan Hoydal vísir aftur at vánaligu royndirnar við fiskidøgum í Bretlandi og Íslandi skulu ræða føroyingarnar.

– Hetta er fyrsta ferð, at roynt verður so neyvt at stilla veiðutrýstið við fiskidøgum. Tað er rætt at fiskidagar eru royndir í Bretlandi, Íslandi og í Danmark. Men her varð skipanin roynd, samstundis sum MLV, mest loyva veiða var galdandi, sigur hann.

– Vit hava strikað mest loyvdu veiðu. Fiskiskapurin verður í uppskotinum bert stýrdur av fiskidøgum og stongdum leiðum. Hetta var ikki galdandi í hinum londunum, sigur Kjartan Hoydal.

Kvoturnar avtiknar

– Við fiskidøgum og stongdum leiðum verða kvoturnar avtiknar. Talan verður als ikki longur um kvotur og mest loyvdu veiðu. Vit hava í skipanarbolkinum rokna hvussu stóra veiðuorku hvør bólkur hevur. Hetta hava vit gjørt útrá hagtølunum, sum eru tøk fyri seinastu 10 árin. Vit hava roknað veiðuorkuna

hjá flotanum um til fiskidagar. Útrá stovnsmetingunum verður miðað eftir, at ein triðingur skal veiðast um árið av gýtingarstovnum. Nøgdin av fiskidøgum er so roknað eftir hvussu stór veiðuorkan er. Hetta merkir, at verður ov høvð roynd eftir einum fiskastovni fyrsta árið, so minskar fiskidagatalið komandi kvotuar, sigur Kjartan Hoydal.

Fiskidagarnir eru eisini roknaðir eftir, hvussu nógv flotin hevur verið úti seinastu árin.

– Fiskidagarnir liggja rættuliga tætt at teimum veruligu fiskidøgum, sum flotin hevur nýtt seinastu árin. Tað eru ikki so stórar broytingar. Útróðrarflotin hevur fingið fleiri dagar eftir nýggju skipanini, enn frammanundan. Trolarflotin hevur fingið færri, sigur Kjartan Hoydal.

Kjartan Hoydal varð spurður, um nú loyvt verður at fiska fritt fyrsta kvotuárið við fiskidøgum, at vandi ikki var fyri, at eitt nú toskurin fór at vera útruddaður.

– Við allari virðing fyri føroyska flotanum, so trúgvi eg ikki, at vit í dag eiga nógv stóra veiðuorku til at útrudda botnfiskastovnin undir Føroyum eftir einum ári, segði Kjartan Hoydal.

Vinnan er so rørandi samd...

Vinnan er so rørandi samd um nýggju skipanina. Hetta var fyrsta hugnám en fekk, tá ein hevði sitið og lurtað eftir hoyringini í Norðurlandahúsinum mikukvöldið um skipanina við fiskidøgum.

Evníð hevði áhuga. Eg veit ikki rættuliga hvussu nógvir fiskimenn, skiparar, reiðarar og onnur áhugað vóru møtt, men stóri salurin í Norðurlandahúsinum var meira enn hálvsættur.

Kjartan Hoydal, sum hevur verið formaður í skipanarnevndini, ið hevur smíðað uppskotið nýtti drúga tíð at greiða frá arbeiðssetninginum.

– Vit finga álagt at finna eina skipan, sum skuldi avloysa verandi skipan. Men vit finga greitt at vita, at verandi býtið millum skipabólkarnar og sum er fest í lógina um vinnuligan fiskiskap, skuldi haldað, segði Kjartan Hoydal.

Niels Dan West, fiskivinnufrøðingur helt tað verða ógvuliga óheppið, at nevndin ikki hevði fingið heilt friar teymar at evna eina nýggja skipan til. Hann helt, at úrslitið kanska hevði verið skilabetri, um ikki nevndin hevði eina so

bundna uppgávu at loysa.

Umboðini frá trolarflotanum vóru tey einastu, sum rættuliga kendu seg nøgdan við skipanina við fiskidøgum. Ein av limunum í skipanarnevndini, Osmund Justinussen, fegnaðist.

– Verandi kvotulóg er als ongin kvotulóg. Hygg bert eftir útróðrarflotanum. Tá teir høvdu fiskað fyrsta kvartal av toski upp, so fingur teir loyvi at byrja uppá tað næsta. Tá heita er uppfiskað, so sleppa teir at fiska av tí triðja. Her er í veruleikanum ongin avmarking, segði Osmund Justinussen.

Olaf Olsen, reiðari, hevur altíð verið ein av hardastu mótsæðumonnunum móti verandi kvotulóg. Olaf Olsen tók seg burtúr politikki aftaná at kvotulógin varð samtykt, og hann hevur síðan ferð eftir ferð vísað hvussu ómøgulig henda lóg er.

– Eg haldi, at fyriliggjandi uppskot er munandi betri enn verandi lóg. Hetta hóast at hetta merkir eina skerjing í fiskidøgum hjá teimum átta kubabátunum, sum eg eri

reiðari á. Teir hava í meðal seinastu árin verið í sjónum 275 dagar, nú fáa teir 235 dagar. Eg skilji ikki rættuliga, at partolararnir nú skulu fara bert at leggja seg í toskin. Ongantíð fyrr er so nógvur toskaleiðir fíðaðar fyri trol sum nú. Eg havi fylgt við toskaveiðuni hjá Kubabátunum seinstu 18 árin. Parturin av toski, teir hava veitt um árið hevur ligið um 7-12 prosent og meginparturin av hesum 18 árum hava vit onga kvotuskipan havt. Eg dugi ikki at siggja hvi teir nú skulu fara at vera so stór hótan móti toskinum, segði Olaf Olsen.

Stóra orðaskiftið varð ikki mikukvöldið. Ónøgdin við verandi kvotuskipan var so stór, at ongin broyting kundi vera til tað verra. Kanska vóru tað útróðarmenninir sum syndu fiskidøgnum størsta ivan. Men formaðurin í Meginfelagnum, Bjarni Vestergaard var optimistiskur. Hann helt ikki, at útróðarmenninir skuldu klaga. Terhøvuð fingið sín part og kundi ikki rokna við at sleppa at fiska fritt, tá allur hin flotin var skerður. Jógvan Arge var orðstýrari og Ivan Johannesen vortur.